

REVUE

FONDEE en 1908 — 3e SERIE

35e ANNEE — N° 249 — DEC. 1967

FRANÇAISE D'ESPERANTO FRANCA ESPERANTISTO

U.F.E., 34, rue de Chabrol, Paris X^e — Métro : Gare de l'Est ou Poissonnière — Téléphone : 770.55.03

L'une des plus élégantes fontaines qui, à Aix-en-Provence, ornent l'avenue Mirabeau

VENU AL NIA NACIA KONGRESO EN AIX PREPARU LA KONKURSON
(Vidu mian artikolon en la Septembra numero)

Telegramo de D-ro A. Albault.

FRANCA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE U.F.E. (Unuiĝo Franca por Esperanto)

34, Rue de Chabrol, Paris X^e - C.C.P. 855-35 Paris

Secrétariat :

Pour toute demande de renseignements, prière de joindre **une enveloppe timbrée avec l'adresse.**

Rédaction :

M. André RIBOT, 11, rue P.-Vergne, 47 - MARMANDE. — Tél. 730.

Tous les articles et communiqués ne peuvent être acceptés qu'aux conditions suivantes : **être toujours dactylographiés** sur un seul côté de la feuille, avec une marge des deux côtés du texte et un **double interligne**. Ainsi seulement ils seront insérés. Tous les articles **ne se conformant pas à ces conditions seront refusés par la rédaction.**

Les textes envoyés doivent être aérés, lisibles, correctement présentés et rédigés. S'il s'agit d'informations concernant le Mouvement français, elles doivent être obligatoirement rédigées en **Esperanto**.

Prière d'envoyer des clichés et non de simples photos.

La rédaction se réserve le droit de corriger les textes reçus, qui doivent être aussi brefs et concis que possible.

Quelques-unes des personnalités françaises patronnant l'action d'information sur l'Espéranto

M. Maurice GENEVOIX, de l'Académie Française ;

M. Jean ROSTAND, de l'Académie Française ;

M. Charles MAURAIN, de l'Académie des Sciences ;

M. Maurice FRECHET, de l'Académie des Sciences ;

M. Jean WYART, de l'Académie des Sciences ;

M. Charles CAMICHEL, de l'Académie des Sciences ;

M. Georges AURIC, de l'Académie des Beaux-Arts ;

M. Jean CHARBONNEAU, général, de l'Académie des Sciences Coloniales ;

M. Pierre ESCOUBE, Conseiller-Maître à la Cour des Comptes ;

M. Henri BAÏSSAS, Inspecteur général (Ministère de l'Education Nationale) ;

M. Paul MAUREILLE, Inspecteur général (Ministère de l'Education Nationale) ;

M. André ALLIX, Recteur d'Académie ;

M. Maurice BAYEN, Recteur d'Académie ;

M. Emile DELAGE, Recteur d'Académie ;

M. Paul DOTTIN (+), Recteur d'Académie ;

M. Paul GERVAIS, Inspecteur principal (Service Académique Jeunesse et Sports) ;

M. René COUTEAUX, Professeur à la Faculté des Sciences ;

M. André CAILLEUX, Professeur à la Faculté des Sciences.

ĈE LA E. JUNULARO

El longa raporto, kiun ni ne povas ĉi tie publikigi, ni eltiras la jenan fragmenton :

— Raporto pri interkonsento de U.F.E. kaj S.F.E. L.O., post interparolado de S-ro Bourdeaux kaj M.-Th. Juchault : U.F.E. afable pretas nin helpi precipe pri 5 punktoj :

1) Disponigo de materialo de U.F.E. por niaj cirkuleroj.

2) Eventuala publikigo de pripensotaj speciale porstudentaj informiloj.

3) Partopreno de s-ro Thierry en la informkunveno pri Esperanto okazonta en I.S.L.

4) Projektita ekspozicio de libroj, revuoj, gazetoj, ktp. en la I.S.L., en decembro, okaze de la aperigo de la disko de Enrico Macias.

5) Senpaga trimonata disponigo de disdonendaj « Esperanto-Actualités ».

STAGE DE L'ECOLE MODERNE 1967

Du 11 au 16 septembre 1967 s'est déroulé à Seignosse (Landes) le stage annuel de l'Ecole Moderne.

Ce stage organisé par Jean Nadau, instituteur à Parentis-en-Born, dans le parc magnifique d'une colonie de vacances, « La République des Gosses », obligeamment prêtée par son directeur, s'est déroulé dans une atmosphère de joyeuse camaraderie et d'étude passionnée.

Paul Delbasty, instituteur à Buzet-sur-Baïse (L.-

et-G.), captiva et enchanta son auditoire au cours de nombreuses causeries, soit sur l'Ecole Moderne elle-même, soit sur les Mathématiques Modernes par une élocution claire et précise émaillée d'images percutantes et même parfois inattendues à la grande joie de l'assistance.

On pouvait compter parmi les 400 participants une douzaine d'espérantistes. Quelques-uns d'entre eux apportèrent leur témoignage sur leur expérience de la correspondance interscolaire internationale grâce à l'Espéranto.

Odette ALBAULT.

Se la pri mi disklaĉantaj homoj sciis, kion mi opinias pri ili, ili ja multe pli klaĉus.

Sacha GUITRY.

Jen 1968 !

Ĉe la sojlo de l'Nova Jaro 1968, la Unuiĝo Franca por Esperanto kaj Franca Esperantisto prezentas siajn plej elkorajn bondezirojn al ĉiuj siaj Membroj kaj Legantoj.

KOMUNIKOJ DE LA ESTRARO

KOTIZOJ

Laŭ interkonsento inter U.F.E. kaj G.E.E., la kotizo rajtigas la paganton, se li estas instruisto, aniĝi kaj al la federacio de sia loko kaj al G.E.E.

Konsekvence, G.E.E. konsentis repagi al la koncerna federacio parton de la kotizo. Inverse, se unu federacio enkasigas kotizon de membro, kiu estas instruisto, ĝi devas repagi al G.E.E. parton de tiu kotizo.

La parto, kiu, en tiu okazo, revenas al la federacio kaj al G.E.E., estas fiksita en cirkulero sendita al ĉiuj federaciistoj kaj al la estraro de G.E.E. Por la normala kotizo (membre titulaire), la dispartigo estas la jena :

Federacio	2,00 F.
G.E.E.	4,00 F.
U.F.E.	14,00 F.
Sumo	20,00 F.

La kotizanto rajtas pagi sian kotizon laŭplaĉe, ĉu al la kasisto de la federacio (tra la loka societo), ĉu al la kasisto de G.E.E. Se li pagas al G.E.E., tio signifas, ke li elektas G.E.E. kiel reprezentanton en ĉiuj balotoj ; tiam G.E.E. enkalkulas lian voĉon, kaj ne la federacio. Se li pagas al la federacio (tra la loka societo), tio signifas, ke li elektas la federacion kiel reprezentanton en ĉiuj balotoj ; tiam la federacio enkalkulas lian voĉon, kaj ne G.E.E.

Ĉiu membro do aŭtomate apartenas al unu federacio, kaj, krome, eventuale al G.E.E. Tial la flava flugfolio titolita « Bulletin d'adhésion d'un membre isolé... » estas kaduka, ĉar nekonforma al la statuto de U.F.E. La estraro senkulpigas sin, se ĝi erare estis sendita aŭ disdonita al kelkaj.

ALVOKO AL LA FORGESEMULOJ :

Pli ol 130 abonantoj de nia Revuo « Franca Esperantisto » forgesis ĉi jare pagi sian kotizon. Tio kaŭzas tre gravajn financajn malfacilaĵojn, kiujn vi povas imagi facile.

Sekve, ni permesas al ni peti de via helpemo, rapidan pagon de via kotizo 1967... kaj por ŝpari vian tempon kaj eviti plian forgeson, pagu samtempe vian kotizon por 1968 ! Vi tiel faciligos niajn financojn kaj evitos tempoperdon al nia pariza sidejo. Jen la poŝtkonto de U.F.E. : 855-35 Paris.

Antaŭdankon al ĉiuj.

52-a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO
MADRID, 3-10 AUGUSTO 1968

Alta Protektanto : Ĉefgenerallo Francisco Franco,
Statestro de Hispanujo.

Konstanta Adreso : Nieuwe Binnenweg 176, Rotterdam-2, Nederlando.

OFICIALA KOMUNIKO

Aliĝkotizoj. — Ekde la 1-a de jan. 1968 validas la jenaj kotizoj : Kongresano 77 gld ; Junulo ĝis 20-jara, 23 gld ; Edz(in)o, 33,50 gld ; Univ. Studento, 38,50 gld ; Blindulo, 31 gld.

Individua Membro de U.E.A., kiu ricevas la Jarlibron kaj la Revuon « Esperanto » rajtas rabaton de 20 gld. Tiu ĉi rabato validas nur por la kategorio « Kongresano ».

Fervoja rabato. — Kun la Dua Bulteno ĉiu aliĝinto ricevos specialan rabatilon, per kiu, prezentante ĝin je aĉeto de revenbileto fervoja al Madrid, oni ĝuos rabaton ĉe la hispana fervojo kaj ĉe preskaŭ ĉiuj trajnotaj landoj. Detalaj klarigoj akompanas la rabatilon.

Dua Bulteno. — En januaro 1968 ĉiu aliĝinto ricevos la Duan Oficialan Bultenon, kiu enhavos ĉiujn necesajn informojn koncerne loĝadon, ekskursojn, k.t.p.

Arta Festivalo. — Artistaj grupoj aŭ individuoj, kiuj deziras partopreni en la programo de la 4-a Internacia Arta Festivalo, povas sin anonci ĉe la konstanta adreso ĝis la 15-a de januaro 1968. Por ke L.K.K. povu decidi pri la sinproponoj, necesas ke ili estu akompanataj de rekomendoj de kompetentaj personoj aŭ instancoj kaj de konkretaj pruvoj pri la nivelo de la sinproponintoj.

LA EKSMILITISTOJ KAJ ESPERANTO

Dank'al la celtrafa agado de Me Bigourd, advokato en Saint-Omer, la Eksmilitistoj de la Norda Francujo voĉdonis Rezolucion, pri la organizado de E. kursoj en tri regionaj urboj : Calais, Arras kaj Valenciennes.

Tiu unua paŝo novus esti sekvata de multaj aliaj samnaturaj se, en la diversaj regionoj kaj urboj de nia lando, niaj delegitoj kaj amikoj klopodus apud la tiea Estraro de la Eksmilitistoj, uzante kiel deirpruvon, la ĉi supran Rezolucion.

Bonvolu noti, ke plurokaze kaj en pluraj partoj de Francujo, la Eksmilitistoj jam montris sian favoron al nia lingvo kaj al nia Idealo.

NEKROLOGO

Ni eksciis la morton de Sinjorino POLY, edzino de S-ro POLY, kiu estas unu el la plej sindonemaj membroj de nia pariza Grupo kaj kiu profitas siajn restadojn en Parizo por efike helpi nian sidejon. Al li kaj al lia Familio, ni prezentas nian sinceran kondolencon.

VIVO de la GRUPOJ

LES ANDELYS

Kun la lerneja jaro rekomenciĝis la Esperanto instruado. Tri kursoj funkcias, vizitataj de 8-12 jaraj knabinoj.

Komencantinoj : en ĉiuj lernejoj tagoj, de la 8.30 ĝis la 9.00, ĵus antaŭ la lernejaj horoj ; 4 lernantinoj.

2-a jaro : merkredon, de la 17-a ĝis la 18-a ; 4 lernantinoj.

3-a jaro : sabaton, de la 17-a ĝis la 18-a ; 4 lernantinoj.

Kunvenoj la 1-an kaj 3-an ĵaŭdojn en la lernejo de la 13.30 ĝis la 15.30.

SAINT-ETIENNE

De la 7-a ĝis la 15-a de oktobro, la loka klubo starigis ekspozicion en Centre de Documentation Pédagogique, 16, rue Marcellin-Allard en Salono, kies konstruarango ebligas ekspozicion. La materialon prezentitan oni eltiris el la kluba dokumentaro.

Tamen membroj pruntedonis sian propran kaj Instruisto aranĝis panelon koncerne la instruadon de Esperanto. Propagandafiŝoj okulfrapaj kompletigis fonon, sonbendoj kaj diskoj agrabligis la tiean restadon. Flugfolioj diversaj estis disdonataj al la vizitantoj. La gazetaro favore raportis kaj ĉiutaga anonceto aperis. Le Regiona radio elsendejo Radio Lyon parolis pri la ekspozicio kaj la Esperanto-kurso en la Ricamarie.

INTERNACIA ESPERANTISTA SEMAJNO JULIO 1968

La Departementa Federacio de Drôme en Sudo-orienta Francujo organizos Internacian Semajnon de la 18-a de Julio ĝis la 24-a de Julio 1968.

Al tiu semajno, la membro de la Droma Federacio invitas ĉiujn esperantistojn en la mondo, precipe la gejunulojn.

Petu ĉiujn informojn ĉe la sidejo de la Federacio, 31, strato Pêcherie, 26 - Romans (Francujo).

GRENOBLE

La vintraj olimpiaj ludoj okazos en la urbo Grenoble venontan februaron. Okaze de tiu grava evento, samideanoj el la « Kultura Esperanto-societo Grenoble » deziras ke la Esperantistoj kiuj vizitos la urbon je tiu momento sendu nomon kaj adreson al : Johano Gallet, 38 - Montbonnot.

FEDERACIA KONGRESO LANGUEDOC-ROUSSILLON

La kongreso de la Federacio Languedoc-Roussillon okazos la 7-an de Aprilo en Aigues-Mortes (Gard) unu el la plej vizitinda mezepokaj urboj de suda Francujo.

Ĉiuj esperantistoj, el kie ajn, estas kore invitataj. Ni petas ke ili bonvolu sin anonci plej frue al : Esp. Grupo, 4, rue Chotard, 30 - Arles, kiu konigos al ili la detalojn de la programo.

AGEN

Unuafoje en la urbo Agen, esperanta kurso naskiĝos, post multaj jaroj da silentado ; ĝi okazos sub la aŭspicioj de la Laika Amikaro, kiu disponigas afable sian ejon kaj sian valoran organizacion. La unua renkonto estas fiksita je la 9a de Januaro. Ĉiuj lernejoj estos invitataj sendi gelernantojn al tiuj kursoj.

KEMIO INTERNACIA

Redaktoro A. Barrocas, Faka revuo pri Kemio teoria, aplikta. industria de internacia nivelo tute en Esperanto kun sliparo k. resumoj en diversaj lingvoj. Ĵus aperis N° 1 de VOL 3 kun jena ĉefa enhavo :

La Eŭropa komunumo : ĝenerala ekonomia studo.

Determinado de radiumo en naturaj akvoj sen kemia antaŭ-apartigo : mezurado de entenoj ĝis 10-13 g/l kun kontentiga precizero (Sovet-unio).

Greftado de akrilaj monomeroj en kotonajn teksaĵojn : la ĉefa celo estas akiri negladendaĵn kotonajn ŝtofojn (Japanujo).

De benzeno al stireno : historio de la evoluo de fabrikado de tiu antaŭprodukto por plastaĵo. ĉefe en BASF (Badische Anilin u. Soda Fabrik). Sekvos artikolo pri la produktado de polistireno (Germanujo).

Bazaj konceptoj pri adsorbado per aktivaj karbonoj : esploras la eblecojn proŝnazi la efikon de aktivigita karbono per senkolorigo, senklorigo, oleadsorbado k.t.p. donas metodojn por mezuri la porodimensiojn (de 10 ĝis 1000 Å kaj > 1000 Å) (USONO).

Rekalkuli kemi-analizo de rokaĵo al ties minerala konsisto : montras kiel la metodo de NIGGLI, fariĝinte normmetodo, donas rezultojn, kiuj bone respektas la rok-konsistojn (ĈSSR).

La kristaloj de Diglicidil-etero de difenilolpropano : studo de Rontgen-difrakta analizo de tiu korpo (ĈSSR).

Kaj la kutimaj kronikoj pri Internacia Atom-agenteio, pri Euratom, pri laŭlandaj novaĵoj (ekzemple dolĉa akvo per sensaligo), pri novaj aplikoj de plasto.

Abono por 1967, 7,50 FF. (3a volumo), por 1968, 10.00 FF. (4a volumo) ĉe U.F.E. aŭ A. Broise, La Madeleine, 27 - Nonancourt. — C.C.P. Paris 17-516-95.

En tiu revuo, ek de la n° 2 de la 3a volumo aperos sinsekvaj artikoloj de mia Firma (Houillères du Bassin de Lorraine), en mia traduko.

MANCEAU.

KELTA KULTURO en la ARBARO " BROCELIANDE "

Ĉirkaŭ la 20-a de aŭgusto laŭ la plenluno kunsidas ĉiujare en Paimpont, en la centro de la arbaro « Brocéliande » (1), la Kolegaro de l'Druidoj, Bardoj kaj Ovatoj de Bretonio.

Ofte ni aŭdis pri tia kunveno, sed por la unua fojo ni povis ĉeesti la imponan ceremonion, kiu konsistas en la akcepto kaj investado de novaj membroj.

En la Kolegaro troviĝas viroj kaj virinoj, kiuj, dividitaj en tri kategorioj, vestas sin okaze de la ceremonio per sagumoj (2) el diversaj koloroj : la *Druidoj* surmetas la blankan, la *Bardoj* la bluan, la *Ovatoj* la verdan. Grupigitaj en longa, silenta defilado, kvindek anoj marŝas duope ĝis vasta cirklo da ŝtonoj, starigitaj apud iu lago, kiun ĉirkaŭas altaj kverkoj. Alveninte, ili staras interne de la cirklo, en kies mezo la *ĉefdruido*, starante sur dolmeno, disvolvigas la ritan ceremonion.

Unu korno sonoregas en aero. Belstatura druido, portante sur sia ŝultro longan ingitan spadon, alpaŝas la ĉefdruidon. Malinginte duone la spadon, li proponas ĝin al la ĉefdruido, kiu laŭte kaj trifoje en bretona lingvo demandas siajn kolegojn.

« Vero vidalvide Universon »

Ĉu ni estas en paca tempo ?

— Jes, regas la paco, respondas la Kolegaro. Tiam la portanto de la spado reingras ĝin kaj reiras sian lokon.

Post la paca proklamado oni daŭrigas la ceremonion per anoncado de mortintaj anoj, inicado de novaj anoj, himnokantado de la Kolegaro kaj viskodistribuo al ĉiuj ĉeestantoj.

oOo

Kiuj do estas tiuj homoj, kiuj parolas nur la bretonan lingvon en tiel stranga ceremonio ?

Antaŭ du jarcentoj en Kimrio, kaj ĉe la fino de la lasta jarcento en Bretonio, la Keltoj revivigis la kutimojn de siaj prauloj. En la pasinta tempo la kelta socio konsistis el druidoj, bardoj kaj ovatoj, ĉiuj famaj scienculoj kaj inicitoj.

La ovatoj, terapeŭtoj, magoj, geografoj, k.t.p., sin dediĉis al studado de sciencoj pri naturo kaj materio.

La bardoj estis poetoj, harpisto, kantistoj, historiistoj ; kaj ili gloris la gravajn eventojn per siaj

Ĉe la bordo de l'lago kaj sub alta kverko ŝtonoj cirkloforme enterigitaj atendas la ceremonion.

poemoj sen pensi, ke tiamaniere ili « skribis » la Historion.

La druidoj, filozofoj, juristoj, leĝfarantoj, konsilanoj de la princoj, estis la superinicinoj de la saĝuloj.

Estis malpermesite al saĝuloj partopreni batalojn ; kaj tial ne povas kunsidi la Kolegaro, kiam regas milito en iu ajn kelta lando. Tiel ni komprenas evidente la signifon de la ĉefdruida parolo ĉe la malfermo de la kunsido.

oOo

Nuntempe la Kolegaro konsistas ekskluzive el Bretonoj, kies celo estas la *defendo kaj konservado de la bretona lingvo*, historio, tradicioj, kutimoj, arto, artaj metioj kaj ĝenerale de ĉio, kio konsistigas la Bretonan kaj Keltan Kulturojn.

Ne estas akceptita kiu ajn en la « Gorsedd », kelta nomo de la Kolegaro. Du malnovaj anoj prezentas la aspiranton. Plie, la aspirantaj bardoj kaj ovatoj devas per ekzameno pruvi sian scion pri la bretona lingvo kaj historio, antaŭ ol esti investitaj.

Paŝo post paŝo alvenas la druidoj, dum festas la vilaĝo

Kiel iliaj prauloj, la *modernaj ovatoj* estas scienculoj, kuracistoj, kemiistoj, profesoroj, inĝenieroj, industriistoj kaj specialistoj de la folkloraj sciencoj ; la *bardoj* poetoj, verkistoj, lirikaj kaj dramaj artistoj ; la *druidoj* filozofoj, historiistoj, leĝfarantoj, notarioj, lingvistoj kaj verkistoj specialigitaj en la kelta kulturo.

Plie, la ovatoj kaj bardoj iĝas druidoj, kiam ili estas almenaŭ kvardek-jaraj kaj akirintaj scion nediskuteblan en siaj fakoj.

Krom pri la ĉefa celo : « la keltaj sciencoj », la anoj sin interesas ankaŭ pri la inter-proksimiĝo kaj kompreniĝo de ĉiuj popoloj.

Ni povas aldoni, ke en la Kolegaro sidas esperantistoj : unu estas druido, sinjoro Adrien Allain, kaj la alia bardo, sinjoro Yvon Laigle.

S. LACROIX.

(1) « Brocéliande », arbaro fama pro la heroaĵoj de la sorĉisto Merleno kaj la romanoj de la « Ronda Tablo ».

(2) Sagumo — speco de antikva togo (saie).

Esperanto et Culture

Oficiala organo de G.E.E.

Redaktas : S-ino Vincent, rue des Oiseaux, 27 - Les Andelys

Materialon por « Esperanto et Culture » oni sendu antaŭ la 5-a de la antaŭa monato

Laŭ la jam ricevitaĵoj respondoj al la Nacia Enketo (p. 108 - Revue Française, n° 247, sept. 1967), evidentiĝas, ke multaj kursgvidantoj ne havas la necesajn diplomojn por instrui Esperanton. Espereble, ili konscias pri tio, ke neniam ministro pri Nacia Edukado, kiel ajn favora al Esperanto li (ŝi) estu, akceptos enpostenigi oficiale en lernejojn ne kvalifikitajn homojn.

Diligente preparu unue « Atesto pri Lernado » (absolute deviga ekzameno), due « Atesto pri Kapableco », kiu rajtigas al Esperanto instruado la instruistojn, trie « Pedagogia Atesto pri Kapableco », kiu rajtigas al Esperanto instruado ankaŭ la instruantojn.

La legantoj, kiuj ankoraŭ ne respondis la enketon (ĉefe la posedantoj de « Atesto pri Kapableco » kaj « Pedagogia Atesto pri Kapableco ») estas petataj tion fari tuj por ke ni povu aperigi pli kompletan rezulton en la venonta n° de la « Revue Française » kaj el ĝi eltiri pozitivan konkludon kaj estontan agadplanon.

Ĉar la respondoj al la diversaj demandoj restos absolute konfidencaj, vi sentime povas resendi la slipon. Antaŭan dankon.

J. V.

COTISATIONS AU G.E.E.

Le Trésorier du G.E.E. invite tous les membres de l'Enseignement adhérent au G.E.E. à verser dès maintenant leur cotisation 1968 (20 F.).

Il leur rappelle qu'en versant leur cotisation au G.E.E. ils sont également (sauf avis contraire de leur part) membres de l'U.F.E. ainsi que de leur fédération régionale, à qui le trésorier du G.E.E. transmettra la part de cotisation qui leur revient.

Le Trésorier du G.E.E. transmettra également, comme par le passé, les cotisations destinées aux autres groupements espérantistes (U.E.A., S.A.T., S.A.T.-Amikaro) ainsi que les abonnements aux diverses revues espérantistes.

Adresser tous versements avec indication de leur destination au C.C.P.

G.E.E. 1018-02 Toulouse

LIBERA TRIBUNO

S-ro René Lemaire, el Lyon, skribis al mi la ĉi suban tekston kiu tute taŭgas por tia tribuno :

« Mi legis kun intereso vian artikolon « Libera Tribuno » en la n° 246 de F.E. kaj mi intencas uzi ĝin por proponi metodon de balotado. Ĉar de du jaroj aŭ pli ni konstatis ke la maniero per kiu la anaro de U.F.E. balotis ne aspektis bona.

Do mi proponas, por estonta balotado, ke ni profitu la ĵurnalon por aperigi presitan folion, sufiĉe frue antaŭ la N.K. kaj eble samtempe la jarraporton de U.F.E.

Tiu folio donos la nomojn de la kandidatoj kaj indikos la manieron por uzi la folion. La membroj eltranĉos kaj plenigos ĝin aldonante aŭ strekante laŭ neceso, kaj sendos ĝin al la sekretario en Parizo, aŭ al la federacioj laŭ antaŭa decido.

Tiamaniere mi pensas ke ĉiuj membroj estos informataj akurate por baloti normale.

Se vi pensas, ke mia propono estas sufiĉe klara, mi petas vin aperigi ĝin en la ĵurnalo, petante ties diskuton, ĉar povas esti malhelpoj al tiu propono, kiujn mi ne vidas. »

Kompreneble, la celo de tiu tribuno estas permesi la esprimon, sed kiam temas pri administrado, estas utile koni ankaŭ la opinion de la respondeculoj. Tial

mi informiĝis ĉe la konsilio de U.F.E. kaj jen la resumo de la opinio de la respondeculoj de U.F.E.

« En la propono de S-ro Lemaire estas du partoj : 1) La informoj pri kandidatoj kaj jarraportoj ; 2) La organizo de la voĉdonado. La informo estas tasko de la estraro de U.F.E. kiu jam zorgas pri taŭga kaj akurata informado ; la organizo de la baloto, laŭstatute, estas federacia (aŭ faka) afero. » (Kiel eksprezidanto de federacio (la Orienta), mi povas diri ke la organizo de baloto tute demokrata en la sino de federacio estas sufiĉe facile plenumbla).

Pri la enhavo de tiu rubriko, mi devas precizigi ke, laŭ decido de kongreso de U.F.E., la bulteno de tiu asocio ne plu entenos diskutojn pri gramatikaj polemikoj, kies solvo dependas ekskluzive de la akademio. Do, eĉ en libera tribuno ne estas loko por tiaj argumentadoj. La fakuloj pri gramatikaj povas informi sin per legado de multaj tiutemaj libroj, kies titoloj estas en la katalogoj, kaj konigi sian opinion per sendo de memuaro al la Esperanto Akademio.

Tiu rubriko vivos laŭmezure kiel mi ricevos leterojn, ĝis nun mi ricevis preskaŭ nenion ; S-ro Lemaire levis la demandon pri la organizo de baloto en la federacioj, ĉiuj kiuj havas sperton pri tio partoprenu debaton kiu estos bona konsilo por tiuj kiuj estas embarasitaj. Mi mem povus skribi pri tio, sed libera tribuno ne devas esti verko de ununura persono.

F. BOYET.

60-a NACIA KAJ JUBILEA KONGRESO DE ESPERANTO

12-16 a de Aprilo 1967 en Aix-en-Provence

UN OPPIDUM SALYEN

Aix, plaque tournante, carrefour des voies de Marseille aux Alpes, de l'Espagne à l'Italie et de Paris à la Côte d'Azur, a eu un précurseur dans l'Histoire : au IVe siècle avant J.C. s'élevait sur un monticule, au nord de la cuvette où allait grandir la Capitale de la Provence, une autre capitale qui jouissait d'une civilisation déjà avancée ; c'était celle des Salyens, succédant à une tribu ligure. Elle occupait une superficie de plusieurs hectares et, à l'encontre des oppida voisins qui n'étaient que de simples refuges, celui d'Entremont était divisé en ville haute (acropole, aristocratie, artisanat) et en ville basse (habitat de la tribu).

Il montre déjà un souci d'urbanisme dû peut-être au contact des Grecs de Marseille, dans lequel on trouve les rues en quadrilatère avec bornes aux carrefours et un drainage des eaux.

Les recherches archéologiques ont été intermittentes ; les premières furent effectuées vers 1880 et mirent à jour des poteries campaniennes ainsi qu'un habitat fortifié par des murs en pierres sèches à tous arrondies. Il y a vingt ans à peine furent retrouvés les premiers vestiges de la statuaire — exposée au Musée Granet — qui révèle une mystique religieuse funéraire tournée vers le culte des Héros, ainsi qu'en témoigne le sanctuaire aux crânes, puis les restes de nombreux arts et métiers : pressoirs à huile, meules, faucilles, marteaux, fours, jarres... monnaies de Marseille.

Ces dernières années, les fouilles n'étaient pas ouvertes au public en raison d'installations militaires (l'Histoire se renouvelle), toutefois les terrains occupés avant été remis à la Ville, cet ensemble archéologique va pouvoir heureusement être mis à la portée des visiteurs.

LA CATHEDRALE

Une modeste chapelle, succédant à un temple païen, fut détruite par les Sarrazins ; sur son emplacement s'est laborieusement développée une cathédrale présentant divers ordres architecturaux :

Les façades. — Tout d'abord, à droite, un simple mur, restes d'un édifice romain, puis une façade romane, assez effacée et, lui faisant suite, la belle façade gothique qui a souffert de mutilations, notamment en

1794, mais dont il reste intactes les 7 statues supérieures.

Elle se signale par ses portes, d'une remarquable richesse, en cœur de noyer, de teinte rougeâtre, qui ont été sculptées en deux ans (1508-1510). La décoration en est gothique et Renaissance ; elles représentent 4 prophètes vêtus à la judaïque et 12 sibylles païennes.

Ces portes ne sont que très peu mutilées, précautionneusement couvertes de volets en dehors des heures de solennités ou d'expositions.

Un clocher important termine cet ensemble, mais sa tour octogonale n'a jamais porté de flèche.

Dès l'entrée dans la nef romane, décorée de chapiteaux corinthiens du type provençal rhodanien, on découvre aussitôt le baptistère : la cuve octogonale, pour le baptême par immersion totale, serait, croit-on, mérovingienne ; très mutilée, elle est surmontée (1577) d'une coupole supportée par huit colonnes d'origine imprécise, deux en granit et six en marbre vert.

La partie centrale ogivale, commencée en 1477, a été terminée en 1525. Dans la nef gothique on peut admirer le réputé tryptique du « Buisson Ardent », l'une des œuvres maîtresses de l'école d'Avignon du XVe siècle.

Au fond, le chœur est entouré, au-dessus de ses 58 stalles, de tapisseries flamandes provenant de la cathédrale de Canterbury.

Enfin, c'est le cloître, petit mais charmant, de l'école romane provençale, qui représente une grande variété dans ses motifs décoratifs et abrite un petit musée. Attachant par certains effets de lumière indirecte, il laisse à chacun une douce impression de sérénité.

Membres d'honneur :

M. de ZELICOURT, sous-préfet d'Aix-en-Provence.
M. PHILIBERT, député, président du Conseil général des Bouches-du-Rhône.
M. CICCOLINI, conseiller général, maire d'Aix-en-Provence.
M. FERREOL, conseiller général.

Président :

M. FRANCK, recteur de l'Académie d'Aix-Marseille

Membres :

M. FLUCHERE, doyen de la Faculté de Lettres.
M. FABRE, doyen de la Faculté de Droit.
M. GEOUFFRE DE LA PRADELLE, directeur de l'Institut d'Etudes Politiques.
M. BELBENOIT, inspecteur d'Académie des Bouches-du-Rhône.
M. GAY, adjoint délégué aux Affaires Culturelles.
M. JUIF, directeur de l'Ecole Normale de Garçons.
Mme DESCHAMPS, directrice de l'Ecole Normale de Filles.
M. DENEYS, inspecteur départemental de l'Education Nationale.
M. CARENSO, inspecteur départemental de l'Education Nationale.

*
**

P R O G R A M M E :

Vendredi 12 avril :

14 heures : Accueil des congressistes à l'Office du Tourisme.
15 heures : Assemblée annuelle de la Fédération de Provence.
20 heures : Repas en commun.

Samedi 13 Avril :

9 heures : Accueil à l'Office du Tourisme.
Réunion du Conseil d'U.F.E.
Session d'Examens (écrit).
11 h. 30 : Réception par M. le Maire d'Aix-en-Provence.
15 heures : Séance inaugurale et discours d'ouverture.
16 h. 30 : Première séance de travail du Congrès.
21 heures : Conférence.

Dimanche 14 Avril :

8 heures : Service religieux.
8 h. 45 : Visite de la ville.
9 heures : Réunion des groupes spécialisés.
Session d'Examens (oral).
12 heures : Photographie.
Banquet.
15 h. 30 : Deuxième séance de travail.
17 h. 30 : Concours d'orateurs.
21 heures : Soirée récréative et culturelle.

Lundi 15 Avril :

8 h. 30 : Troisième séance de travail.
10 h. 30 : Séance de clôture.
13 h. 30 : Excursion : visite de châteaux de Provence.

Mardi 16 Avril :

8 heures : Départ de l'excursion de la journée : La Camargue et Arles.

INFORMATIONS

Accueil : Office du Tourisme, place de la Libération.

Siège du Congrès : Ancienne Faculté de Lettres, rue Gaston de Saporta.

Secrétariat et Trésorerie : Foyer Culturel d'Espéranto, 28, rue Portalis, 13 - Aix-en-Provence. — C.C.P. Marseille 2307-04.

Adhésions :

Jusqu'au 15 janvier 1968 : Congressistes : 10 F. —
Membres de la famille : 5 F. — Etudiants : 5 F.
Du 15 janvier au 31 mars : Congressistes : 12 F. —
Famille - Etudiants : 6 F.

Adhésions morales de soutien : 8 F. Les adhésions sont gratuites pour les étrangers.

Dates limites :

Adhésions : 31 mars 1968.
Hôtels : 15 janvier (à cause des fêtes de Pâques).
Excursions et Banquet : 29 février 1968.

Prix des Chambres :

1re catégorie : 15 à 20 F. (lit à 2 places).
2e catégorie : 20 à 30 F. (lit à 2 places).
3e catégorie : 30 à 40 F. (lit à 2 places).
Il n'y a pas de chambres à une place.

Maison des Jeunes (en dortoir) : sans literie : 4 F.
avec literie : 6 F.

Prix du banquet : 18 F.

Prix des Excursions : Châteaux de Provence (lundi après-midi) : 10 F. - Camargue (mardi) : 30 F. (transport et repas) ; repas seulement : 18 F.

Bulletin d'adhésion au 60e congrès national d'espéranto

NOM : ..... Prénom : .....

Adresse : .....

Accompagné(e) de ..... membres de sa famille.

Cotisations :   Congressiste : ..... (10 F. jusqu'au 15-1, 12 F. ensuite).....

                         Famille : ..... (5 F.   «   6 F.   « .....)

                         Etudiant : ..... (5 F.   «   6 F.   « .....)

                         Morale : ..... (8 F. (de soutien). ....)

Banquet du dimanche (18 F.) = ...

Excursion du lundi après-midi (10 F.) = ...

Excursion du mardi, complet (30 F.) = ...

                         repas seulement (18 F.) = ...

Arrhes pour la réservation des chambres (prix d'une nuit). .....

Le congressiste désire ..... fichets de réduction S.N.C.F.   **TOTAL :** .....

La somme ci-dessus doit être envoyée au Compte Postal : Foyer Culturel d'Esperanto, 2307-04 Marseille.

Logement :

Arrivée : le ..... à ..... heures.

Départ : le ..... à ..... heures.

A retenir :

..... chambre(s) 1re catégorie pour ..... personne(s) à ..... F. environ.

..... chambre(s) 2e catégorie pour ..... personne(s) à ..... F. environ.

..... chambre(s) 3e catégorie pour ..... personne(s) à ..... F. environ.

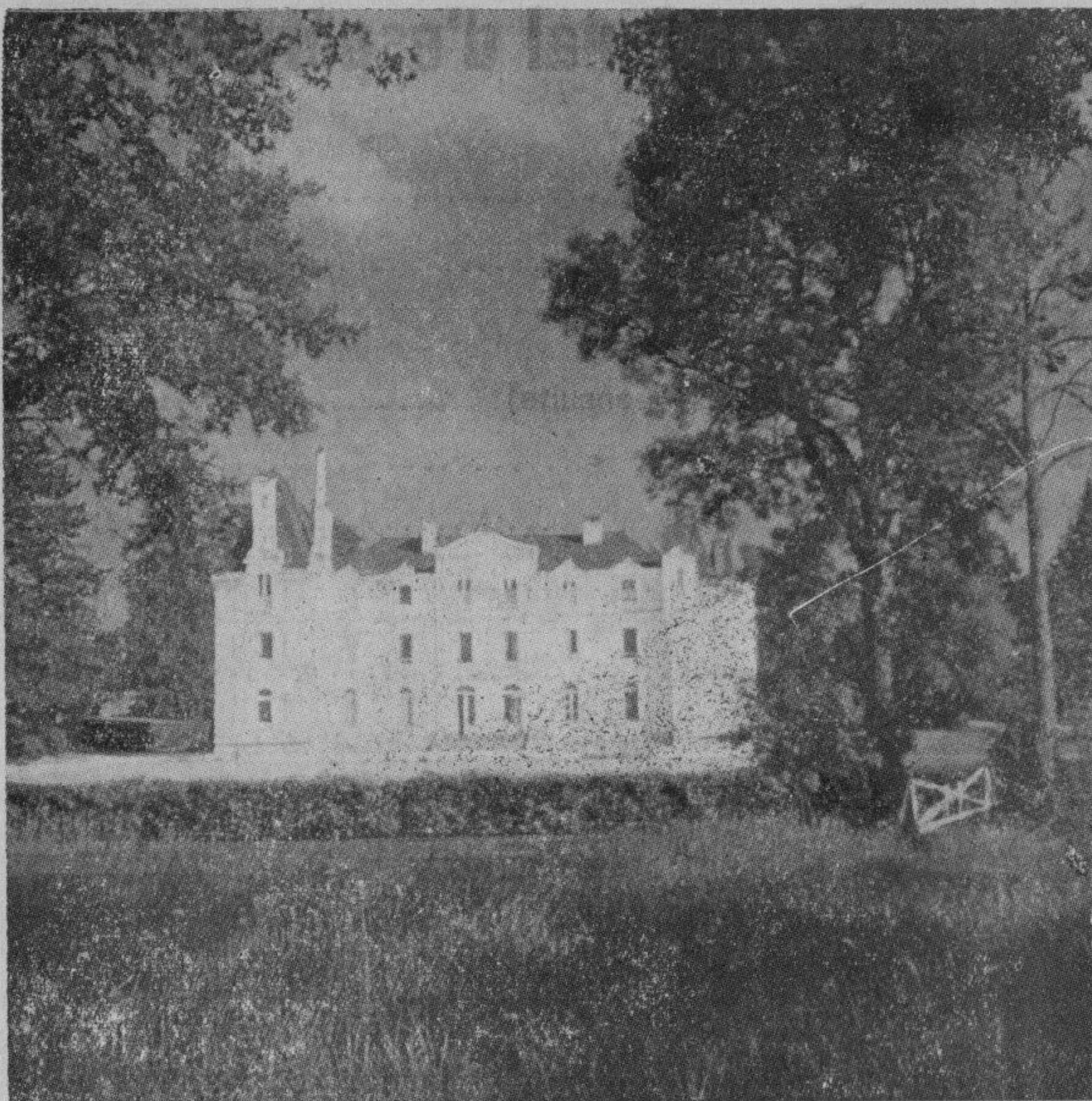
Places Maison des Jeunes : Avec literie : .....

                         Sans literie : .....

Désirs particuliers :

Signature :

ESPERANTISTA KULTURDOMO

(Fondinto : H. MICARD)

SERENA RIPOZEJO - TURISMA NODVOJO

EL LA 1968-a PROGRAMO, ELEKTU GUINDAJN FERIOJN :

- 4-4 — 11-4 : Sesa Kultura Semajno organizita de U.F.E. kaj G.E.E.
- 30-6 — 21-7 : Esperantaj Studoj. Gvidado : A. Ribot.
Kursoj, Ekzamenoj, Ekskursoj.
- 21-7 — 3-8 : INTERNACIAJ TURISMAJ kaj KULTURAJ FERIOJ.
Kun granda RALIO organizita de E.K.D.
Prelegoj de valoraj esperantistoj, konversacioj, distraj vesperoj, ekskursoj
- 4-8 — 25-8 : Kulturaj Esperantistaj Semajnoj :
Diversgradaj ekzamenoj, kursoj, paroladetoj, filmoj, kantoj, bindado,
korbofarado, ekskursoj.
- 25-8 — 8-9 : Studperiodo organizita de U.F.E.
Kultura programo, kursoj, promenadoj.
- 8-9 — 15-9 : (nur se nombro de aliĝintoj estos sufiĉe granda).
Ripoziga, distra periodo.

De Pasko ĝis la fino de Julio estas eble akcepti grupojn, eĉ ne esperantistajn, por pli malpli longaj periodoj.

Petu detalajn informojn — Aliĝu frue

LES EXAMENS :

A Grésillon ont subi avec succès les épreuves des examens suivants, pendant l'été 1967 :

Atesto pri Lernado. — Babin Pascale, Cantel Colette, Dairon Gilles, Laporte Danielle, Desmoutiers Ghislaine, Duchamps Huguette, Lenel Jean-Michel, Pons Simone, Pons Raymond, Poulain Marie-Andrée, Rion Odette, Rion Marie-Thérèse, Rion Philippe, Ygouf Marie-Louise, Ygouf Jean, Pastro Rederstoff, Howald Simone, Carter Jan, Moulin Edmond, Brousse Annie, Brousse Muriel, Weisfeld Janine.

Atesto pri Supera Lernado. — Bremond Raymonde, Duchamps Huguette, Leclercq Mireille, Pons Simone, Pons Raymond, Ygouf Marie-Louise, Ygouf Jean, Lanzo Jauffret, Tomasella Yves, Fourcade Georges, Carter Jan, Pastro Rederstoff, Wermelinger Eugène.

Atesto pri Kapableco. — Guitton Anne-Marie, Guillot Jean-Paul, Richaud Gisèle, Viry Pierre, Currier Marcel, Turbillon Bérangère.

Pedagogia Atesto. — Guillot Jean-Paul, Jelenc Pierre.

TRADUKA KONKURSO POR LA LINGVOAMANTOJ...

(Estas vere granda plezuro por ni denove publikigi en nia Revuo, tiun Tradukkonkurson, kiu, estintece, kontribuis al la nivelaltigo de la lingvokono ĉe multaj el niaj legantoj. Tiun plezuron ni dankas al la sindonemo de S-roj Roger Bernard, membro de la Akademio kaj Jean Thierry, prezidanto de l'Franca Esperanto Instituto. Ilia kaj nia plej elkora deziro estas, ke en tiu Tradukkonkurso partoprenu kiel eble plej multaj gelegantoj).

Pli ol unu membro certe ankoraŭ nun memoras la konkurson, kiun organizis « La Triopo » dum la jaroj 1956, 57, 58... Kiel anoncote en la n° 245 (majo 1967), s-roj Roger Bernard kaj Jean Thierry (iama membro de « La Triopo ») konsentis rekomenci novan serion de tia konkurso.

La prezento de la jaro 1956 restas ankoraŭ nun plene aktuala.

« Nuntempe estas en modo ĉiuspecaj ludoj : « en la radioelsendoj, en la gazetoj pli kaj pli aperas « plej diversaj konkursoj...

« Ĉu vi rimarkis, ke bona traduko estas pli malofta ol bona originalo ?

« Tia fakto okazas en ĉiu lingvo ; ekzemple legu « du romanojn en la franca lingvo, unu originalan « kaj la alian tradukan : el la stila vidpunkto vi tuj « rekonos tiun, kiu estis tradukita. Ofte la frazo « restas malpli lerta ol en originala teksto, pro tio « ke ĝi estas ne spontane elpensita, sed arte ella- « borita.

« Efektive tradukado postulas du malfacilajn cer- « bumadojn : unue plej detale analizi la pensiradon « de la aŭtoro, due encerbigi ĝin tiamaniere, ke ĝi « reŝprucu kvazaŭ originale en la duan lingvon — « kvazaŭ la tradukanto estus la aŭtoro mem, espri- « manta la samajn ideojn kaj sentojn.

« Nu, lingvo ne estas nura pensesprimilo ; sed « per iu « spirito » socia ĝi estas markita de his- « torio, kiu influas kaj la vortojn kaj la stilon : tial « diras la italoj « traduttore traditore ». Jen kial la « malfacila traduko plej ofte ne egalas originaon, « sed kial la tradukado mem estas bonega ekzerco « kultura.

« Sekve, por plibonigi la scipovon de ambaŭ « lingvoj, ni proponos de tempo al tempo traduko- « tajn tekstojn ; kompilinte la plej bonajn esprimojn « ni prilaboros iun tipan solvon. » (Aprilo 1956).

..

REGULARO DE LA TRADUKA KONKURSO

1) En la bulteno de U.F.E. « *Franca Esperantisto* » estas starigita nova serio de traduka konkurso, en kiu rajtas partopreni ĉiu esperantisto.

2) La plej sencotrafaj esprimoj ricevos konkur- « sajn poentojn ; kaj ĉiujare en la Nacia Kongreso tri premioj estos atribuataj al la tri unuaj partopren- « antoj, kiuj atingis la plej altajn poentosumojn.

3) Ĉi tiujn premiojn liveros la Estraro de U.F.E. sub formo de kuponoj valoraj por aĉeto en la libro- « servo ; la respondoj al la demandoj diferencigaj pri la ekstrakto-fontoj servos nur por distingi inter ega- « luloj.

4) Suverenaj estas la decidoj de la juĝantaro.

5) Estas agnoskita kiel aŭtoritata lingvouzo nur la lingvo priskribita en la « Plena Gramatiko », « Ple- « na Vortaro », « Grand Dictionnaire Espéranto-Fran- « çais » de Prof. G. Waringhien, kaj « Dictionnaire « Français-Espéranto » de D-ro A. Albault.

..

La gelegantoj estas petataj traduki la du jenajn tekstojn kaj sendi siajn provaĵojn ĝis la 15-a de januaro (laŭ poŝta stampo), al : U.F.E. - T.K., 34, rue de Chabrol, Paris X.

..

TEKSTO N° II, 1 - (el esperanto en la francan)

Lasthora peto

Guste du semajnojn poste Erich jam revenis el la batalo. Li revenis, per lazaretvagonaro, grave vundita pro fusilkuglo en la pulmregiono. Oni transportis lin en la hospitalon de lia garnizonurbo Spandau. Tuj, kiam li povis, li konigis sian ĉeeston al Annemarie kaj jam okaze de ŝia unua vizito, pene parolante, li prezentis pian deziregon edziĝi al ŝi. Certe li ne konsciis pri la senespereco de sia vundo. La kuracistoj deklaris lin nesavebla. El la febra brilo de liaj okuloj jam parolis la morto. Sed ju pli lia stato malboniĝis, des pli firme fiksiĝis lia ideo pri geedziĝo, kvazaŭ per tiu kunligo kun juna, sana estaĵo, lia rompita korpo povus refortiĝi.

TEKSTO N° II, 2 - (el la franca en esperanton)

« *Un génie effrayant* »

Il y avait un homme qui, à douze ans, avec des barres et des ronds, avait créé les mathématiques ; qui, à seize, avait fait le plus savant « *Traité des coniques* » qu'on eût vu depuis l'antiquité ; qui, à dix-neuf, réduisit en machine une science qui existe tout entière dans l'entendement ; qui, à vingt-trois, démontra les phénomènes de la pesanteur de l'air et détruisit une des grandes erreurs de l'ancienne physique ; qui, à cet âge où les autres hommes commencent à peine de naître, ayant achevé de parcourir le cercle des sciences humaines, s'aperçut de leur néant et tourna ses pensées vers la religion ; qui, depuis ce moment jusqu'à sa mort, arrivée dans sa trente-neuvième année, toujours infirme et souffrant, fixa la langue que parlèrent Bossuet et Racine, donna le modèle de la plus parfaite plaisanterie comme du raisonnement le plus fort ; enfin qui, dans les courts intervalles de ses maux, résolut, par distraction, un des plus hauts problèmes de la géométrie et jeta sur le papier des pensées qui tiennent autant du dieu que de l'homme. Cet effrayant génie se nommait Blaise Pascal.

DIFERENCIGAJ DEMANDOJ :

- 1) Kiuj aŭtoroj verkis la ekstraktojn ?
- 2) El kiuj verkoj venas la ekstraktoj ?

Raporto pri la Agado de la STUDENTA ESPERANTO-RONDO de Aix-Marseille (Seram)

1) *Informagado* : — Disdono de flugfolioj pri esperanto kaj pri SERAM al la studentoj apud la studentaj restoracioj en Aix kaj en Marseille.

— Eldono de la gazeto « Esperantix » por neesperantistaj studentoj kun artikoloj pri lingvistiko, paco, religio, Aix eŭropa urbo, desegnitaj respondoj al nia enketo « Kial mi ne lernas esperanton », kanto, raporto pri studenta vivo en Sovetunio, korespond-petoj, nia programo ktp.

— Prelego farita de Frédéric Bénoliel ĉe la Kultura Centro en Liceo Saint-Charles en Marseille la 3-an de marto. Ĉeestis pli ol 60 gejunuloj inter kiuj multaj vere interesiĝis kaj faris bonajn demandojn.

— Intervjuo kaj kanto en teatro Gymnase en Marseille la 5-an de marto. Dissendita de la radio Marseille-Provence la 6-an de marto.

2) *Prelegoj* : Okazis ĉe la Beletro Fakultato en Aix :

- la 7-an de Decembro : Pri Bulgario. Farita en franca lingvo kaj esperanto de Claude Nourmont. Eta ekspozicio pri la lando, popolarto, libroj ktp. Kaj lumbildoj. Ĉeestis pli ol 25 personoj.

- la 15-an de Februaro. En la kadro de rilatoj kun fremdaj studentoj, prelegeto pri Studenta vivo en Japanujo. Same ekspozicio.

- la 14-an de Marto. Okaze de la jaro de internacia turismo, prelego kun lumbildoj pri Jugoslavio. En esperanto kaj franca lingvo. Ĉeestis ĉirkaŭ tri dek studentoj.

3) *Festoj* : La 14-an de Novembro okazis en Aix kaŝtanfesto. Ĉeestis la esperantistaro el Aix kaj duono

estis junuloj. Oni manĝis kaŝtanojn, trinkis blankan vion, kantis, ludis.

- la 15-an de Decembro Zamenhoffesto. En la sidejo Portalis. La studentoj surscenigis la libron de Privat pri la vivo de Zamenhof, kaj vigle kaj amuzinde ludis ĝin. Tri knabinoj kantis. Poste sekvis trinko kaj babilado.

- la 12-an de Marto okazis kostumita balo en la ĝisnuna junulara gastejo en Aix.

- la 9-an de Aprilo en la sama loko, denove sukcesis la balo.

4) *Ekskursoj* : la 21-an kaj 22-an de Januaro okazis en Avignon dutaga renkontiĝo en la kadro de la semajn-finaj rekontiĝoj planigitaj de JEFO. Ĉeestis pli ol 20 gejunuloj el Parizo, Romans, Montélimar, Montpellier, Béziers, Berre, Marseille kaj Aix. Inter ili gejunuloj en Nederlando, Kanado kaj Cipro.

Sufiĉe alloga programo : krom la vizito de Villeneuve kaj de la ĉefaj monumentoj de Avignon, prelegeto pri Esperanto en internaciaj junularaj movadoj. Balo kaj distra vespero.

La 16-an de Aprilo : Ekskurso al Sainte-Victoire.

5) *Konkludo* : grupoj funkcias nur kiam iu konsentis respondeci pri la organizo.

PROPONO : Ni varme petas, ke ĉiu kursgvidanto informu nin pri la nomoj, adresoj kaj naskiĝdato de la junaj komencantoj. Tio certe multe helpos nin en la disvastigo de nia junulara grupo.

Renée TRIOLLE,
Sekretariino de SERAM
Regiona respondeculino de JEFO.

JUNULARA PAĜETO

Karaj Geamikoj,

Tute laste mi ricevis informojn, ĉu rekte ĉu malrekte, de la junularaj grupoj de U.F.E.

En Lyon laŭ la bulteno de la « Société Esperantiste de Lyon », la junuloj partoprenos en la organizo de amika festo la 17-an de decembro. Ni deziras al ili bonan sukceson.

En Romans la junularsekcio enhavas 15 gejunuloj, ĉiam viglaj, kiuj organizos internacian semajnon de la 18-a ĝis la 25-a de julio.

En Marseille la junulara rondo starigis kurson, gvidita de s-ro Duc-Goninaz, ĉe la fakultato. Du semajnfinoj estis organizitaj dum novembro en la junulargastejo pri « Entrainement à la pratique de l'Espéranto ». Tria estis antaŭvidita por la komenco de decembro.

La grupo de Thann grandparte iris al Troyes la 11-an de novembro por semajnfino kun la Junulara Grupo de Parizo. Laŭ mi tre bona restado en tiu tre malnova urbo, sed ni estis en tre moderna vilaĝo.

La junulara grupo de Parizo, kiu amike grupigas studentojn kaj nestudentojn starigis programon por 1968 :

Ĉiun trian vendredon ili kunvenas en la sidejo 34, rue de Chabrol, Paris-10^e.

La 6-an kaj 7-an de januaro ili kune manĝos la epifanian kukon en Fontainebleau.

La 21-an ili vizitos la ekspozicion pri Rusa Arto.

La 7-an de februaro ili iros al Meudon.

La 16-an kaj 17-an de marto ili semajnfino en Senlis.

La 11-an kaj 12-an de majo ili vizitos « Chartres »-n.

Dum Pentekosto ili antaŭvidas tendumi aŭ restadi en la regiono de Vouvray.

La 22-an kaj 23-an de junio ili tendumos en la agrabla loko, kiu estas je ilia dispono en « Vaux-le-Penil ».

Kaj fine antaŭ la kongresoj ili esperas iri al la montaro « Vosges » por la 14 de julio.

Echos de la Presse - Echos

Dans sa chronique du 30 octobre 1967 de **COMBAT**, Emile Servan-Schreiber (dont tous nos lecteurs ont pu apprécié les réponses lors de notre entretien avec lui, paru dans le N° 4 d'« **Espéranto-Actualités** », a de nouveau évoqué la « puissance de la langue » :

« En mettant les bâtons dans les roues à l'entrée de l'Angleterre au Marché commun, De Gaulle n'ignore pas qu'il ne peut que retarder l'événement.

Son raidissement s'explique devant un épilogue qu'il n'a pas le moyen d'éviter. L'Angleterre, actuellement handicapée par une crise profonde, finalement, sera gagnante.

Participant au Marché commun, elle y jouera rapidement un rôle de plus en plus important, réduisant d'autant celui dont nous avons rêvé pour nous-mêmes.

Exclue de la communauté, elle se souderait aux Etats-Unis, augmentant, encore plus à nos dépens, la puissance déjà écrasante de son alliée.

Les avatars de la livre sterling qui sera finalement aidée par le dollar n'auront qu'un temps. Ce terrain financier qui obnubile les économistes n'est pas de loin le plus redoutable. La vraie primauté des anglo-saxons est la langue qui est en voie de devenir celle auxiliaire de toutes les nations.

Le terrain gagné par l'anglais, malgré les efforts méritoires de l'Alliance française s'accélère. Or la langue est le « Sésame, ouvre-toi ! » technique et économique qui assure de plus en plus la puissance des pays de son origine.

On peut sourire des efforts de l'Esperanto, de ses quelques millions d'adhérents. Quel autre moyen auront bientôt les nations qui veulent assurer leur indépendance de la sauver ? L'appui de la Chine qui fait déjà, pour sa propagation, un effort puissant et calculé, car elle sait que jamais le chinois ne sera la langue auxiliaire universelle, est à cet égard révélateur.

Que tous les 800 millions d'écoliers d'une Chine dynamique écrivent et parlent l'Esperanto comme seconde langue et voilà l'anglais mis en échec, et treiné son quasi monopole d'expansion économique.

Il ne s'agit plus de rêves ; mais de proches et décisives réalités. »

Le même article a paru le 29-10, dans **LES DEPECES** (éditions Dole et Dijon), **LE JOURNAL DU CENTRE** à Nevers, **L'INDEPENDANT**, à Perpignan, et **LE PROVENÇAL**, à Marseille.

Du **FIGARO** du 20 octobre : « Les pictogrammes au pouvoir : Au cours de son 52e Congrès Mondial, l'espéranto a posé sa candidature pour devenir la langue internationale du tourisme. Il ne faudra pas s'étonner si le volapük offre à son tour d'effacer les traces malheureuses de l'affaire de la Tour de Babel... Cela dit, il est bien certain que le tourisme pose chaque année davantage le problème de la compréhension à l'échelle planétaire. Il y a quelques années, Louis Armand m'avait dit tous les espoirs que l'on peut fonder sur les pictogrammes. Quoi de plus pratique, en effet, que ces hiéroglyphes modernes porteurs de significations intelligibles pour tous... On voit l'immense intérêt qu'il y aurait à standardiser les pictogrammes afin que leurs indications puissent servir à l'orientation des voyageurs dans le monde entier... »

Du **FIGARO** du 13-11-67, chronique de James de Coquet intitulée « Une dame qui fait schrrrumpff... » Les onomatopées sont une des nécessités du langage, comme le sospiro en musique... De même que les hiéroglyphes

ont précédé l'écriture, les onomatopées ont été l'amorce du langage. L'homme primitif faisait miam-miam pour indiquer à son épouse des cavernes qu'il mangerait volontiers un bon morceau d'aurochs. L'onomatopée est d'ailleurs de nos jours une sorte d'espéranto (sic) qui permet à des gens ne parlant pas la même langue de se comprendre... ».

LE PROVENÇAL-DIMANCHE des 22-10 et 12-11-67 a publié deux articles fort intéressants de A. Deyrolles, membre du Bureau M.J.C. de Vitrolles, animateur du club d'espéranto.

NORD-ECLAIR, LA CROIX DU NORD et **NORD-MATIN** publient régulièrement chaque week-end des articles et informations diverses sur l'espéranto grâce à notre ami L. Giloteaux que nous tenons à remercier vivement ici de sa contribution à notre travail d'information. A noter que le message de J. Rostand paru dans « **Espéranto-Actualités** » n° 4, a été publié dans **NORD-MATIN** du 12-11-67.

LA DEPECHE DU MIDI du 24-10-67 a de nouveau consacré un long article (150 lignes) à la soirée d'information organisée par la Société toulousaine d'espéranto, sous la présidence du Dr Albault, en prélude à l'ouverture des trois cours d'espéranto.

LE PETIT BLEU, d'Agen, sous le titre « Aurons-nous des cours d'espéranto ? » donne le compte-rendu d'une réunion tenue à Agen pour la reprise de l'activité espérantiste dans le département.

L'ALSACE du 29 sept. 67 : « Un Japonais, M. Suzuki, a suivi la chaîne espérantiste pour arriver en France », avec photo.

S-ro Paul Lobut a adressé une lettre à la direction de la revue **LE CYCLISTE**, où l'on peut lire une documentation parfaite sur l'espéranto et des réponses pertinentes à quelques arguments.

Le mensuel **PAX CHRISTI** d'octobre 67 a évoqué dans sa chronique « Le saviez-vous ? » le Congrès Universel de Rotterdam.

S-ro Jean Dalet, d'Asnières, a écrit dans le journal **COMBAT POUR LA PAIX**, n° 209, un article d'une page « Espéranto et lutte pour la paix ».

ENCYCLOPEDIE DES CITATIONS

Aperinte ĉe Editions de Trévise, 34, rue de Trévise, Paris, sub la aŭtoreco de P. Dupré, sur la paĝo 212, ĉe la numero 4067, oni povas legi tiun opinion de la verkisto Blaise Sendrar : « La critique d'art est aussi imbécile que l'espéranto ». — S-roj Muffang kaj Ribot jam sendis siajn opiniojn pri la aperigo de tia stultaĵo ; viaflanke, kiam vi bezonos seriozan libron kiel donacon, nepre pensu pri ĉiu verkaĉo !

A SAINT-ETIENNE, S-ro Thiollière a fait une causerie sur l'Esperanto à la Bourse du Travail, en prenant pour thème : « L'Esperanto, moyen d'information mondiale entre chrétiens ». Plusieurs journaux stéphanois ont inséré un compte rendu avec photo.

SUD-OUEST, Bordeaux, a publié un long article documentaire de S-ro Lavergne : « L'Esperanto à la conquête du monde ouvrier ». Documentation très intéressante, malgré le titre, puisque, fort heureusement non seulement la classe ouvrière, mais toutes les classes sociales s'intéressent à la langue internationale.

ĈU VI SCIAS, KE...

— INTERNACIA RENKONTIĜO de komercistoj/esperantistoj okazos dum la printempa foiro 1968 en Leipzig, sabaton, 9.3. 19a horo, en : Klub der Intelligenz « Gottfried Wilhelm Leibnitz », Elsterstr. 35. Post modesta kulturprogramo estos eblecoj konversacii laŭdezire. Interesuloj anoncu partoprenon al Germana Kulturligo - Esperanto, GRD 701 Leipzig, Käthe-Kollwitz Str. 115.

— Le Prof. Alfred Kastler, Prix Nobel de Physique, et son épouse, firent connaissance de l'espéranto il y a plus de 30 ans, à l'occasion du passage de Lydia Zamenhof à Bordeaux. La valeur de l'espéranto pour les scientifiques lui fut présentée par celui qu'il appelle « Mon Maître » : Aimé Cotton, grand savant physicien français et fervent propagandiste de l'espéranto. Dès 1932, Aimé Cotton faisait ressortir « que l'on ne pouvait réaliser à plein la collaboration internationale des hommes de science et en tirer tous les avantages qu'elle comporte que si les chercheurs pouvaient se comprendre exactement, rapidement et complètement. Que seul l'usage d'une même langue permettait d'atteindre cet idéal. Que seul l'espéranto s'était montré assez clair, assez simple, assez souple et qu'il s'était assez répandu dans le monde pour être sur de ne plus disparaître ». C'est d'ailleurs presque exclusivement en espéranto qu'Aimé Cotton correspondait avec les savants étrangers. (Eltiraĵo de prospekto eldonita de la Nord-Orienta Federacio).

— Ges-oj RAVELOSON estas la feliĉaj gepatroj de Filino, nomita Nadine Navonavalona. Gratulojn al niaj geamikoj kaj longan kaj feliĉan vivon al Nadine.

— La Pola Radio disaŭdigas sian programon en E. per ŝanĝitaj ondolongoj : 25,09 m., 25,42 m., 25,59 m., 31,50 m., 41,99 m., 42,11 m., 50,25 m. La nomitaj ondolongoj validos ĝis aprilo 1968. La esperanta programo de la Pola Radio estas disaŭdigata ĉiutage de la 16.30 ĝis la 17.00 laŭ la mez-eŭropa tempo.

— Dum la Somero 1968 okazos en Jugoslavio tuta sinsekvo da esperantistaj feriaj aranĝoj sub la komuna nomo « Internaciaj Kulturaj Ferioj ». Ĉiu aranĝo daŭros 15 tagojn kaj kune ĉiuj aranĝoj donos la eblecon ferii en unu el la plej allogaj turismaj lokoj de Jugoslavio, kiam ajn inter la 1-a de Junio kaj la 30-a de Septembro.

— Kiel ĉiujare, la parlza kafejo « Ma Bourgogne » konsentis, ke la afiŝo pri la E. Kursoj aperu ĉe ĝia vitrino.

— Ankaŭ la Librejo « Sylvie », 25, place des Vosges, Paris 3°, bonvolis afiŝi la saman scilgon. Dankon al niaj helpantoj!

— La Prezidanto de la Kaleza Grupo, s-ro Buerick, verkis francligvan Informadon pri Esperanto en prospekto de la Centre Culturel Calaisien, reliefigante la tujan intereson de nia lingvo kaj invitante al la kursoj, kiujn la Kaleza Grupo aranĝis.

— La Pola E. Asocio aranĝos Internacian E. Ferion de la 17a de Aŭg. ĝis la 3a de Sept. en la urbo Meedzygorze. Ĉiuj informoj estas riceveblaj de la Pola E. Asocio Okcidenta Regiono, Poŝtkesto 8 Str. Dubois 3 - Wroclaw 17.

— La Universala Ligo, kies sidejo estas en Hago (172 Riouwstraat) kaj la Organo : La Praktiko, emisiis plian metalan moneron ; ĝia valoro estas 25 steloj. Ankaŭ ĝi estas tre belaspekta, kiel la moneroj de 1, 5 kaj 10 steloj.

— En Abelboden (Svislando) okazos skiferio inter la 26-12 kaj la 4-1 ; ĉiuj interesatoj sin turnu al : Esperanto Edukistaro de Svislando, Miéville 133 CH 2314 La Sagne (Svislando).

— Tria volumo de la Leteroj de Zamenhof estas nun pretigata ; pri eventuale nekonataj korespondaĵoj de D-ro Zamenhof bv. informi aŭ sendi fotokopiojn al S-ro Reinhard Haupenthal, Am Bahndamm 12 - 6603 Sülzbach Saar

(Germanujo), kiu surprenis la redaktadon de tiu volumo Antaŭdankon.

— En Montélimar, nia amiko Llorens daŭre kaj sukcese luktas por la disvastigo de nia lingvo. Sur la luksa gvidlibreto de sia urbo, li povis presigi tutan paĝon en esperanto titolitan « Bonvenon al la Esperantistoj en Montélimar ». Gratulon al s-ro Llorens kaj al liaj samgrupanoj, pro tio imitinda agadformo.

— La norvega Fervojmuzeo en Hamar, ĵus eldonis belan tutesperantan fald-folion ? Tiuj el vi, kiuj vizitos Norvegujon, certe trovos grandan intereson en tiu Muzeo, kie estas kunigitaj multaj allogaĵoj.

— En Helsinki, sub la gvido de Vilho Setälä, membro de la Akademio de Esperanto, komenciĝis je la 2-a de Oktobro 1967 du oficialaj kursoj de Esperanto en la Universitato, kiu estas la plej granda en Finnlando kaj laŭ lastatempa decido de la universitataj aŭtoritatoj.

— S-ro Knichal, Praha 10, U Hranic 13 Ĉekoslovakio invitas la literaturistojn, ĵurnalistojn kaj gazetojn el okcidentaj landoj ligi aŭ helpi al la ligado de laborkontaktoj ; temas pri interŝanĝoj kulturaj teorie kaj praktike nome pere de la internacia lingvo.

POŝTMARKO KUN ESPERANTA TEKSTO

(IGS/659) Praha. — La Ĉeĥoslovaka Ministerio de Poŝto ĵus emisiis la 49-an poŝtmarkon de la mondo kun teksto en la Internacia Lingvo. La okazo de la eldono estas la Tutmonda Ekspozicio de Poŝtmarkoj en 1968, kiun la Ministerio jam nun reklamas per serio de sep dulinvaj markoj. Sur la 5-kolora marko de valoro 5 Kcs aperas teksto en la ĉeĥa lingvo kaj en Esperanto. La poŝtmarko aperas en speciala aranĝo kiel folieto po kvar markoj kun meza kupono.

ESPERANTO-ASOCIO ATAKOS LINGVAN DISKRIMINACION

(IGS/660) Rotterdam. — Universala Esperanto-Asocio, la monda organizaĵo por la Internacia Lingvo, planas ampleksan agadon okaze de la Internacia Jaro de Homaj Rajtoj 1968, deklarita de Unuiĝintaj Nacioj. La Asocio, kies Centra Oficejo troviĝas en Rotterdam, aparte atakos la multespecajn formojn de lingva diskriminacio, kiun specife kondamnas en sia 2-a artikolo la Universala Deklaracio de Homaj Rajtoj. Kiel unua paŝo, ĝi reel-donis kaj distribuas tra la tuta mondo la Esperantan tekston de la Universala Deklaracio, kiu ĝis nun aperis entute en 61 lingvoj.

ESPERANTO-DISKO ELVENDITA EN SEP SEMAJNOJ

(IGS/661) Bussem, Nederlando. — La konata nederlanda disk-eldonejo Iramac N.V. informis, ke jam elvendiĝis la unua eldono de la disko « Jen nia mondo », kiun ĝi lanĉis komence de aŭgusto okaze de la 52-a Universala Kongreso de Esperanto, kiel « la unua stereofona longedaŭra disko en Esperanto en la mondo ». « Jen nia mondo » konsistas el ok kantoj verkitaĵoj de Bob Dylan kaj Pete Seeger, kantitaj en Esperanto de la nederlandaj gekantistoj « Duo Espera ».

DE LA VJETNAMA LINGVO AL LA JAPANA PER ESPERANTO

(IGS/662) Tokio. — La vjetnama novel-kolekto « Meze de l' flamoj » 12 noveloj de 9 aŭtoroj ĉi-jare aperis en japana traduko, eldonita de Tōhō-Syuppansya (Eldonejo Oriento). Ĝi jam atingis plurajn represojn en la sama jaro. Notinde estas, ke la traduko estis farita laŭ la eldono en Esperanto, kiu aperis en 1965. La tradukintoj klarigas, ke la fleksebla strukturo de Esperanto permesas tre fidelan redonon de la senco eĉ tra dufoja traduko — de la vjetnama en Esperanton kaj de Esperanto en la japanan. En ĉiu okazo, tradukistoj kapablaj traduki rekte el la vjetnama en la japanan estas preskaŭ netroveblaj. La unua tia traduko per Esperanto de la vjetnama al la japana estis la romano « Franjo Tu Haŭ », eldonita de Sin-Nippon-Syuppansya (Eldonejo Nova Japanujo) en 1965. Ambaŭ libroj jam vendiĝis en pli ol po 10.000 ekzempleroj.

INSTRUAJ

DISTRAĴOJ

SOLVOJ DE LA ANTAŬE PROPONITAJ ENIGMOJ

- 09 — La lingvo esperanto estas majstroverko de logiko kaj simpleco.
10 — ŝipan' — italo — pafar' — alaŭd — nordo.
11 — Litero T.
12 — LENTO - MENTO - PENTO - SENTO.
13 — Li estis la patro de la vundita junulo.
14 — La juĝisto levigas la manon (por ĵuri) kaj la ŝtuparo la piedon. — La horloĝo havas sian tiktakon kaj la generalo sian taktikon. Ambaŭ havas butonojn. — Ambaŭ restas en la ĉambro. Ambaŭ havas foliojn.

—o—o—

NI PROPONAS AL VI LA JENAJN DISTRAĴOJN

- 15 — El la ĉi subaj silaboj faru 27 dusilabajn vortojn kun signifoj :

AG AK AK AR ĈO DA DO DO DO DO DOR ER
ES EST FLA FO FO ĜO KO LO LO LUN MAR NA
NE NIG NO NOK NOR NUK ON ONK OR PAS RA
RE RO RO RO SO SO SA TI TO TO UR VA
VER VINT VO ZEB ZIN ZO.

1 Parto de la tago	15 Parto de la korpo
2 La terkulturisto faras	16 Koloro
3 Kvarpieda besto	17 Fiŝkaptilo
4 Parenco	18 Grava persono
5 Koloro	19 Nomo de tago
6 Granda besto	20 La rozo havas
7 Nomo de tago	21 Trinkaĵo
8 Granda birdo	22 Frukto
9 Koloro	23 Jarparto
10 La veturilo havas	24 Apartenas al la violono
11 Afrika besto	25 Metallo
12 La maro havas	26 Ne havas gepatrejn
13 Direkto	27 Blanka akvo
14 La plej ofta verbo	

La unuaj literoj de la 27 vortoj donas interesan proverbon kun sekvinda enhavo.

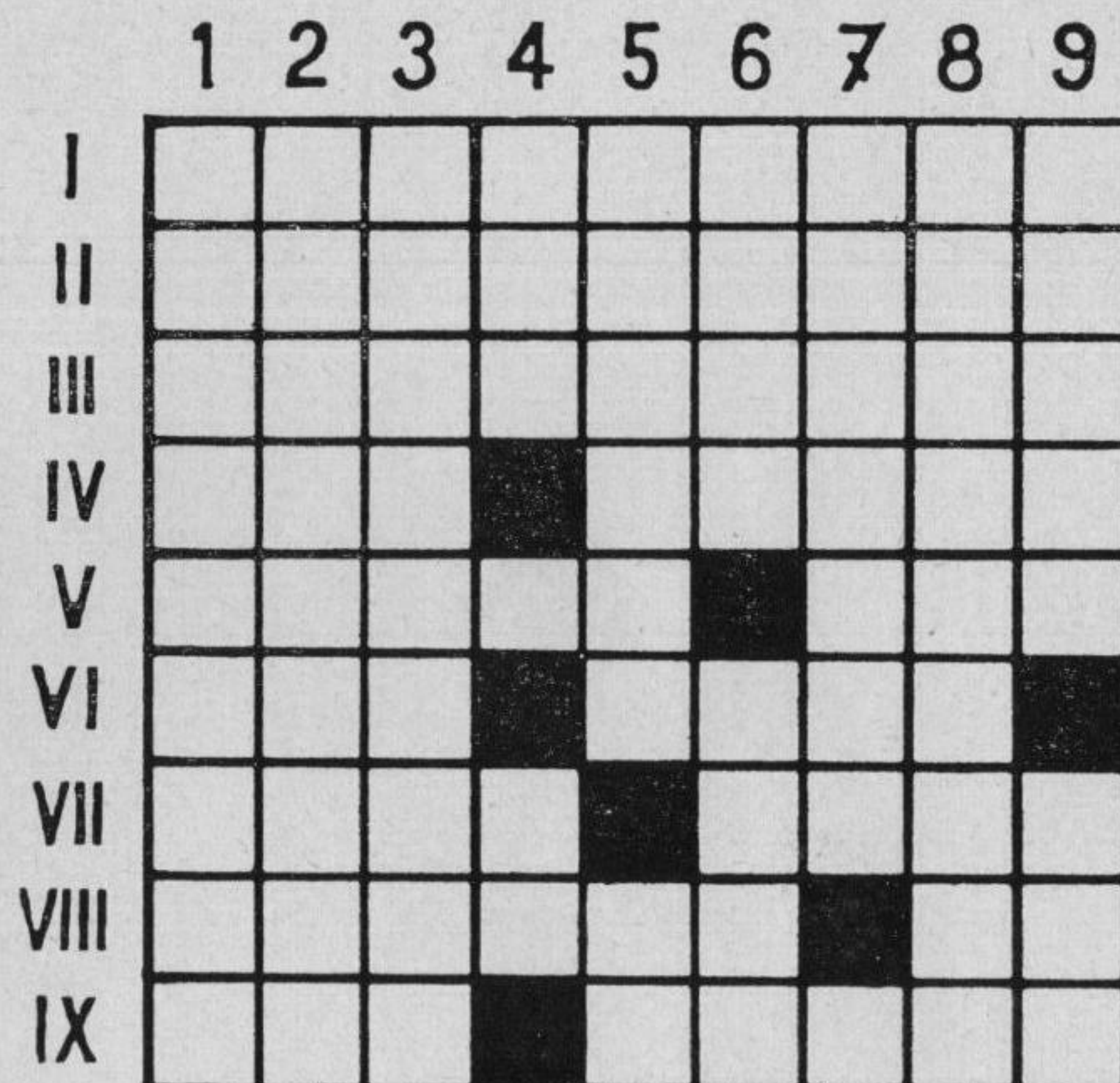
- 16 — DIVENAĴO : Ĉio, ĉe mi, estas tute inversa :
La aktisto antaŭiras la juĝiston,
La kampulo venas antaŭ la reĝo,
La kleriko antaŭ la pastro,
La lakeo antaŭ la mastro,
La lernanto antaŭ la profesoro,
Aŭtuno antaŭ somero
Kaj Pasko post Kristnasko
KIO do estas mi?...

(sendis s-ro SALASC)

- 17 — ANAGRAMO : Trovu 4 kvinliterajn vortojn, konsistantaj el samaj literoj malsame vicigitaj kaj laŭ jenaj difinoj :

- A/ Seksa karaktero de substantivo
B/ Gramenaca semo panigebla
C/ Loĝanto en centra Afriko
D/ Nacio, lando, potenco

(sendis s-ro SALASC).

- 18 — KRUCVORTOJ

Horizontale. — 1. Naskiĝurbo de Zamenhof. — 2. Li parole konigas legendojn. — 3. Religia festo (R). — 4. Homo (R) ; Inter du epokoj (R). — 5. Lanĉi senorde ; Aparata. — 6. Tutmonda asocio ; Tia pafado postulas parfarkon. — 7. Ĉiu ajn loko kie oni povas iri (R). — 8. Rusa ĉefurbo (ruslitere) ; Sufikso uzata por dividi. — 9. Loko ; Havigi al si.

Vertikale. — 1. Tute brave. — 2. Korpogardistoj de turka sultano. — 3. Eco postulanta horloĝon. — 4. Komenco de ekvatora arko ; Usona prezidanto (1917-63) (komencaj literoj). — 5. Bonodoras dum la meso (R) ; Ĝi esprimas surprizon. — 6. Direkti veturilon (R) ; Brando eltirita el rizo (R). — 7. Komprenigi ion montrante ĝiajn kialojn. — 8. Aparato produktanta elektro-magnetajn oscilojn (R). — 9. Ŝipra urbo ; Persona pronomo.

(sendis s-ro CORNICE).

—o—o—

TAKTOPLENA INFORMANNIERO

Juna viro estis mortigita en trafika akcidento. La poliestro komisiis unu el la policianoj sciigi la ĉaĝrenigan novaĵon al la juna edzino kaj li rekomen-dis :

« Agu taktoplane, delikate ; senzorga, abrupta sciigo povus tro subite kortuŝi la junan virinon kaj igi ŝin malsana ».

« Jes, sinjoro komisaro », mi atentis, vi povos fidi al mi ».

La policano alvenas al la hejmo de la mortinto kaj sonorigas ĉe la pordo. Juna virino venas.

« Kion vi deziras, sinjoro ? »

« Ĉu vi estas Vidvino Bonhomo ? »

« Mi estas Sinjorino Bonhomo, sed mi ja ne estas vidvino ».

« Ho jes, via edzo estas ĵus mortigita ».

(sendis s-ro MOTILLON).

ĜEMELIĜO INTER BOURGES KAJ AUGSBURG

La bildo montras : S-ro Morin, S-ino Schmid, S-ro Schwager, S-ro Schmid, S-ro Boide, S-ro Sandner kaj S-ro Bourry.

(Ni petas pardonon de niaj Legantoj, informi ilin nur nun pri evento, kiun oni devas konsideri tre grava, sed nur per letero de nia germana Samideano Hermann Schmid (kies unua raporto survoje perdiĝis!) ni estis informitaj. Nun, ni elkore deziru kaj klopodu, ke tiu ĝemeligo estu sekvata de multaj aliaj... dank'al nia Lingvo.)

Jus hejmenveninte de du sinsekvaj Esperanto-kongresoj, nome de tiu de l'Internacia Fervojista Esperanto Federacio (I.F.E.F.) kaj de l' Germana Esperanto Asocio, mi ankoraŭ ne findigestis ĉion ĉi, okazinta dum tiuj du kongresoj.

Tamen mi ne forgesis la imponan ceremonion okaze de la ĝemelig kontrakto inter la franca urbo Bourges kaj la germana urbo Augsburg, kiu okazis la 29an de aprilo 1967 en la urba festsalonego de Augsburg. — Leginte artikolon pri la interkonsento de ĝemeligkontrakto inter ambaŭ urboj, Bourges kaj Augsburg en la loka gazeto de Augsburg, mi tuj demandis letere mian korespondamikon, s-ro Henri Treluyer el Sartrouville, ĉu li scias adreson de s-ano aŭ ino de la koncerna urbo.

Post mallonga tempo mi jam havis la adreson de s-ino Robert, edzino de urbestrarano de Bourges. — La cetera vojo ne plu estis malfacila, kaj la korespondado ekfloris inter la esperantistoj de Bourges kaj Esperanto-klubo de Augsburg. — Nia fervora kluba sekretario, s-ano Eugen Schwager kun lertaj manoj teksis la personan kontakton inter la geesperantistoj de ambaŭ urboj.

La plej granda surprizo estis, kiam ni eksciis, ke eĉ la ĉefurbestro de Bourges estas tre malnova kaj fervora esperantisto.

S-ro Boide montris en Augsburg publike sian

bonegan lingvo-scion per recito de sufiĉe longa poemo verkita de d-ro Zamenhof.

La fakto, ke tiel eminenta persono kiel la eksministaro kaj urbestro de Bourges, s-ro Boide, okupiĝas pri la internacia lingvo Esperanto, surprizis kaj impresis la publikecon fortege, kaj granda nombro da homoj, kiuj antaŭe estis turmentitaj de antaŭjuĝoj, subite ŝanĝis la opinion pri la taŭgeco de la Internacia Lingvo.

Eĉ la loka gazeto, kiu ĝis tiam preskaŭ ignoris la ekzistadon de l'klubo esperantista de Augsburg, nun sufiĉe ofte raportas pri okazintaĵoj el Esperantujo.

Granda ĝojo kaj plezuro estis por mi kaj mia edzino, ke ni povis gastigi en nia « hejmo esperantista » (ni hejme nur parolas Esperanton), du samideanojn de nia ĝemelig urbo Bourges, nome s-ron Paul Morin kaj s-ron André Bourry.

Ili raportis, ke antaŭ ne longe en Bourges fondiĝis klubo esperantista, kies prezidanto estas s-ro Morin.

La du amikoj diris, ke ili la unuan fojon ĝuas la gastamecon en eksterlando flanke de esperantistoj, kaj ili sentis sin tuj hejme inter la augsburgaj samideanoj.

Bedaŭrinde la kunesto daŭris nur tri tagojn, sed ni esperas revidi nin en aŭtuno, kiam ni intencas viziti nian ĝemelan urbon Bourges, por refreŝigi la amikecon.

Ĝis tiam mi esprimas mian kaj la sinceran deziron de nia augsburga esperantista amikaro : Vivu la du ĝemeligintaj urboj Bourges kaj Augsburg, kaj ties civitanoj !

Hermann SCHMID.